

■ BEĻĢIJAS LATVIEŠU

zināsas

WWW.LATVIEŠI.BE LATVIEŠU BIEDRĪBAS BEĻĢIJĀ LAIKRAKSTS

Latvija 100

MAIJS
2019

Nr.33

FOTO - ILZE GOLDSŅTEINA-YSEBOOT

Dzīvojot citās valstīs, latvisko tradīciju uzturēšana un svētku svinēšana ir mūsu pašu rokās. Vasaras saulgrieži Briselē, 2018.

Mīļie Beļģijas latvieši!

Man ir patīess prieks Jūs uzrunāt Latvijas 101. gadā. Vai atceraties dzimšanas dienas sajūtu? Kad tā beidzas, lielos vilcienos nekas nemainās – viss turpinās, redzamas pārmaiņas neiestājas ne mūsu izskatā, ne dzīves gājumā. Tomēr kaut kas ir savādāk – mēs esam sev radījuši atskaites punktu. Notikumu. Brīdi, kad iepriekš pašsaprotamās lietas (kā valsts neatkarība, brīvība, mana ģimene, mana profesionālā dzīve, mana identitāte un piederības sajūta) iegūst jaunu atklāsmi un piepildījumu. Šīm sajūtām nav ģeogrāfisko robežu. Visi kopā piedzīvojām lepnumu, savīļņojumu, emocionālu aizkustinājumu. Manuprāt, īpaši izteikti tas bija jūtams Dziesmu svētkos, kad dalībnieki mijās no Rīgas, Rucavas, Beļģijas, Babītes, Līgatnes, Luksemburgas.

Aizvadītie gadi, gatavojoties valsts simtgadei, ir bijuši ļoti motivējoši gan Beļģijā dzīvojošiem latviešiem, gan arī Latvijas divpusējās attiecībās ar Beļģiju. Esmu patiesi gandarīta par vizīšu un parlamentāro delegāciju apmaiņu, par Latvijas goda konsulāta atvēršanu Flandrijā, par simbolisko un neaizmirstamo simtgades kultūras programmu Beļģijā, kuras tapšanā cieši sadarbojās pieci Latvijas vēstnieki Beļģijā no divpusējās, ES un NATO diplomātiskās pārstāvniecības, kā arī virkne diplomātu un diasporas pārstāvju. 13. Saeimas vēlēšanās Beļģijā piedalījās 790 valstspiederīgo. Izsaku pateicību visiem komisijas locekļiem par pašreizējā darbu. Andris Rigerts vadījis vēlēšanu komisiju Beļģijā jau divas Saeimas vēlēšanas pēc kārtas. Esmu pārliecināta, ka Eiropas Parlamenta vēlēšanās 25. maijā būs aktīva dalība vēlēšanu iecirknī Briselē.

Ir neiedomājami būvēt celtni bez stabila pamata. Daļa no valstiskuma tālākas stiprināšanas notiek caur vēsturisko liecību apzināšanu, tādējādi joprojām stiprinot valstiskuma pamatus, kas likti pirms 101 gada un pat krievi pirms. Joprojām atklājam arvien jaunus Latvijas valstiskuma apliecinājumus ārpus Latvijas, ne tikai starpkaru periodā, bet vienlīdz nozīmīgā laikā – neatkarības atjaunošanas pirmajos gados. Tādēļ atsevišķi vēlos izcelt pirmā Latvijas goda

konsula Beļģijā Nila Dālmana (Niels Dahlmann) (1992-2014) nozīmīgo arhīvu nodošanu Latvijas Republikas Ārlietu ministrijas diplomātiskajā arhīvā, sadarbībā ar Paulu Dālmani (Paula Dahlmann) un Ārlietu ministrijas Arhīva nodaļu. 101. gadā mums katram vajadzētu uzturēt savu 'atskaites punktu', kas padara mūs vienotus, aizrautīgus kopējai "Latvijas lietai". Kā atskaites punkts manai vēstnieces kadencei Beļģijā ir daudzie nozīmīgie projekti, kas tikuši īstenoti aizrautīgi, nesavtīgi un kopīga darba rezultātā.

Vēlos pateikt sirsnīgu paldies Beļģijas latviešu biedrības vadītājai Laurai Gailītei, kura aizrautīgi vadījusi biedrību pēdējos četrus gadus, sajūtot ciešu atbalstu no komandas: Andra Rigerta, Olgas Savenko, Liānas Ameteres, Ilzes Zilgalves, Agņā Saukas, Aigas Skrastiņas, Aigas Pinnes, Ilzes Veseres, Vivianas Ozolas. Paldies, ka savu laiku veltījāt saiknes ar Latviju uzturēšanai un diasporas darba organizēšanai Beļģijā. No sirds vēlu veiksmi un iedvesmu Agnim Saukam, uzņemoties vadīt vienu no Eiropas aktīvākajām diasporas kopienām. Vēlos arī sirsnīgi sveikt Agni Sauku, kļūstot ar Eiropas Latviešu Apvienības priekšsēdētāja vietnieku. Viņa līdzšinējā pieredze profesionālās tiklošanās projektos un diasporas dzīves aktivitāšu atspoguļošanā un popularizēšanā ir lielisks pamats jaunajā pozīcijā.

Šogad savu 15. gadskārtu ieskandinās Briseles latviešu koris Gītas Pāvilas vadībā. Dziesmusvētkos tas dziedāja kopā ar Beļģijas latviešu vokālo grupu "Ugunis" Vitas Timermanes - Moras vadībā. Abi kori ar savu devumu kuplinājuši daudzus pasākumus un iepazīstinājuši arī mūsu beļģu draugus ar Latvijas kordziedāšanas tradīcijām.

Sirsnīgais Briseles latviešu teātris režisores Andra Baltmanes vadībā ir vieta daudziem profesionāļiem, kas ikdienā pilda ierēdņu darbu, iejusties radošā identitātē. Vienmēr oriģināli un aizrautīgi teātra grupa turpina iestudēt jaunus izrādes. Paldies par šo spēju būt 'pašiem'.

Vairākas Beļģijas diasporas paaudzes raitā deju soli jau vairāk kā desmit gadus vieno Briseles latviešu dejojāji. Dagnijas Martinsones ne-

gursošā enerģija un idejas jāvušas kolektīvam ne tikai augt skaitā un piesaistīt arvien jaunus dejojājus, bet arī augstus rezultātus iegūt Dziesmu un deju svētku kolektīvu sīvajā konkurencē.

Vēlos īpaši atzīmēt darbu, ko veic latviešu sestdienas skolas skolotājas Dainas Grases vadībā, kā arī Eiropas skolas skolotājas Sanita Ozoliņa, Ineta Cara, Jolanta Stiprā, Brigita Spaliņa, Jana Šaudvide un Ingūna Lange. Izcils veikums Beļģijā mītošo bērnu latviešu valodas un saiknes ar Latviju stiprināšanu. Mūsu ģimenes būs stipras, ja saknes būs stipras. Tā vienmēr būs pašu bērnu izvēle nākotnē, kurā zemē viņi vēlēties turpināt izglītību un savu profesionālo dzīvi.

Man ir bijis patīess gods un iespēja pēdējos gados piedalīties Beļģijas latviešu evaņģēliski luteriskās draudzes rīkotos pasākumos, kuros mācītāji Klāvs Bērziņš un Rinalds Gulbis, kā arī aktīvie draudzes locekļi Arnolds un Aiva Žubeki, Dace Rubene, Ilze Zilgalve ir kopuši garīgās tradīcijas, it īpaši atzīmējot piemiņas brīdi Lommeles kapos deportācijas piemiņas dienā. Okupācijas muzeja projekts, kas īstenots kopā ar Zēdelgomas pilsētu, simboliski piemin daudzu latviešu likteņgaitas.

Kā nerezidējošā vēstniece esmu centusies piedalīties daudzos latviešu dzīves notikumos Beļģijā. Tomēr vēstniecības darbs ir bijis iespējams tikai strādājot komandā. Sirsnīgs paldies par profesionālismu un pašreizējā darbu vēstniecības pagaidu pilnvarotajai lietvedei Egītai Lasei un Rūtai Skujiņai.

Mūsu tautai piemīt izcila spēja saliedēties un mobilizēties kādam konkrētam mērķim, projektam. Savu profesionālismu un stilu pierādījām Latvijas prezidentūrā Eiropas Savienības Padomē. Ar Eiropas Ziemeļvalsts gaumi īstenojām 100gades pasākumus. Kas ir mūsu nākamais saliedējošais notikums, izaicinājums? Tas atkarīgs no katra paša ambīcijām un vēlmes strādāt, darīt Latvijas valstiskuma stiprināšanā. Esmu pārliecināta, ka ar skaidru viziju un izteiktām darba prioritātēm, kopīgi strādājot, var paveikt lielas lietas.

Novēlu ikdienas profesionālajā darbā katram ielikt aizrautību, lepnumu par savu valsti un rūpes par mūsu bērnu nākotni.

Ilze Rūse

Latvijas vēstniece Beļģijas Karalistē, Nīderlandes Karalistē un Luksemburgas Lielhercogistē

2019.gada maijā

Latviešu biedrībai Beļģijā jauns vadītājs

AGNIS SAUKA, LATVIEŠU BIEDRĪBAS BEĻĢIJĀ VADĪTĀJS

Kopš nesena laika esmu ievēlēts par Latviešu biedrības Beļģijā vadītāju. Ar prieku uzņemšos šo sabiedrisko pienākumu, jo biedrības aktīvā komanda – Ilze Zilgalve, Andris Rigerts, Olga Savenko, Liāna Ametere un Andris Skrastīņš - darbojas pilnā sparā, un es zinu, ka varām rēķināties ar Pārstāvniecības, vēstniecības un vietējās latviešu kopienas atbalstu.

Esmu biedrības biedrs gandrīz tikpat ilgu laiku, cik atrodos Beļģijā – 10 gadus. Šajā laikā ir mainījusies un izaugusi gan vietējā latviešu sabiedrība, gan arī pati biedrība. Ja manos "biedrības dzīves" pirmsākumos latviešu kultūras dzīve grozījās parsvarā ap biedrību, tad tagad Briselē arī bez biedrības tiešas iesaistes uzstājas latviešu viesmākslinieki, var redzēt jaunākās filmas, dzied koristi, dejo lieli un mazi dejotāji, nedēļas nogalēs savācas orientēšanās sporta entuziasti. Par to ir jāsaņem paldies aktivajiem līdzcīvēkiem: interešu pulciņu vadītājiem, Pārstāvniecības un vēstniecības darbiniekiem un vienkārši jaukiem cilvēkiem, kuri ik pa laikam padara mūsu ikdienu krāsaināku. Savukārt, biedrības valde darbojas kā labi ieeļļots mehānisms un nodrošina lietas, pie kurām šejienieši ir pieraduši kā pašsaprotamām, piemēram, regulāru informācijas apriti par pasākumiem, Baltā galdauta svētkus, Jāņus un Valsts svētkus.

Lai organizētu kādu pasākumu, pietiek ar uzņēmību, nedaudz brīva laika un pārliecības, ka, ja Tev būs interesanti, tad citiem arī patiks. Ceru, ka, ņemot vērā aizvien pieaugošo latviešu skaitu citās Beļģijas pilsētās, nākotnē notiks arī pa kādam latviešu organizētam pasākumam ārpus Briseles. Biedrības valde ir atvērta idejām un prekšlikumiem. Ja arī Tu vēlies iesaistīties sabiedriskajās aktivitātēs, ar mums var sazināties, rakstot uz lbb@latviesi.be. Aicinu pievienoties biedrībai tos, kuri to vēl nav izdarījuši. Ar savu biedra naudu jūs atbalstiet latviešu lietu un ļaujiet notikt pasākumiem, kurus nevarētu realizēt bez iepriekš pieejamiem brīviem naudas līdzekļiem. Biedrības mājas lapā www.latviesi.be atradīsiet visu nepieciešamo informāciju kā kļūt par biedrības biedru.

LAURA GAILĪTE, LATVIEŠU BIEDRĪBAS BEĻĢIJĀ VADĪTĀJA NO 2015. LĪDZ 2019. GADAM

Latvieši ir forši, un latvieši tik traki viensētnieki nemaz nav. Latvieši dzied, dejo un spēlē teātri! Latvieši sanāk kopā un organizē svētkus sev pašiem un citiem.

Pēc ļoti intensīviem un piepildītiem četriem gadiem "Latviešu biedrības Beļģijā" vadības stafeti es nododu Agnim Saukam. Trīs līdz četri gadi ir optimāls laiks, lai varētu darboties ar pilnu jaudu un degsmi. It sevišķi svarīgi tas ir, darot brīvprātīgo darbu.

Esmu no sirds pateicīga un gandarīta par komandu, un mūsu kopīgi paveikto! Kopā esam sasnieguši daudz un latīņu esam uzstādījuši augstu! Esmu pateicīga arī par katru individuālo ieguldījumu, gan mazāku, gan lielāku – kopā esam veidojuši mūsu kopienu tieši tik aktīvu un dinamisku, kādi mēs esam.

Rainis ir teicis: "Ikvienam roka jāpieliek, lai lielais darbs uz priekšu iet!"

Šo vēlos mums visiem atgādināt – katrs savā reizē pieliekam roku, dalāmies ar padomu, piešķīlam enerģijas dzirksti un gan lielo svētku svinēšana, gan arī mazākas kopā sanākšanas reizes notiks vēl raitāk un saliedēs mūs vēl vairāk. Un, ja kādam nav skaidrs, kā tieši viņš var palīdzēt, jautājiet! Darbiņu un vajadzību ir daudz!

Jo latvieši tik traki viensētnieki nemaz nav, mēs kopā strādājam un kopā svinam.

Ir pagājuši divdesmit gadi kopš eiro ieviešanas un pieci gadi kopš eiro ir arī Latvijas valūta. Šajā laikā eiro ir pierādījis sevi kā spēcīgu un stabilu valūtu, kā arī kļuvis par vienotas Eiropas simbolu. Euro lieto 19 Eiropas Savienības dalībvalstīs, un to ikdienā izmanto 340 miljoni iedzīvotāju. Turklāt eiro lieto vai savu valūtu tam ir piesaistījušas aptuveni 60 valstis pasaulē. Euro nodrošina stabilākas cenas, mazākas darījumu izmaksas iedzīvotājiem un uzņēmumiem, kā arī lielāku tirdzniecības apriti.

Euro - 5

Valdis Dombrovskis

Eiropas Komisijas vice-prezidents eiro un sociālā dialoga jautājumos, atbildīgs arī par finanšu stabilitāti, finanšu pakalpojumiem un kapitāla tirgu savienību

KĀDS BIJA LATVIJAS CEĻŠ UZ EIRO?

Faktiski tas aizsākās vēl 2004. gadā, kad Latvija kļuva par Eiropas Savienības dalībvalsti. Mērķis iestāties eirozonā kalpoja kā kompass un ļāva ieviest vērienīgas reformas, kas bija nepieciešamas, lai palīdzētu mūsu valstij sagatavoties veiksmīgai dalībai eirozonā. Skaidrs bija viens – eiro pats par sevi nav pārticības garants. Lai kāda ir valūta, tā nespēj kompensēt sliktu politiku praksi gan fiskālā, gan makroekonomikas jomā. Lielas naudas ieplūšana Latvijā kombinācijā ar bezatbildīgu budžeta politiku un banku kredītiem, kas tika izsniegti nepārbaudot cilvēku spēju tos atmaksāt, pārkarsēja mūsu valsts ekonomiku. Globālā finanšu un ekonomikas krīze situāciju padarīja vēl dramatiskāku.

Sākotnēji tika plānots, ka Latvija pievienosies eiro 2008.gadā. Patiesībā tieši tā gada beigās Latvijas ekonomiku piemeklēja dziļa krīze. Valstij neatlika nekas cits, kā lūgt starptautiskā aizdevuma programmu. Neviens par Latvijas pievienošanos eiro, kas agrāk šķita tik pašsaprotama, vairs nerunāja.

VARBŪT NAV ĪSTAIS BRĪDIS? VARBŪT LATVIJA VAIRS NEKAD NESPĒS IEVIEST EIRO?

Mums palīdzēja tas, ka investori un sadarbības partneri redz Baltijas valstis kā vienotu kopumu. Igaunijas pievienošanās eiro motivēja mūs sasparoties, un vēlāk mums sekoja arī Lietuva. Galu galā Latvija spēja ieviest nepieciešamās reformas un izpildīt konverģences kritērijus.

Tomēr jāņem vērā arī tas, ka politiskais konteksts, kurā risinājās sarunas par Latvijas pievienošanos eiro, nebija mums labvēlīgs. Jāatceras, ka pati eirozona piedzīvoja dziļu krīzi, un daudzas dalībvalstis bija skeptiski noskaņotas attiecībā uz Latvijas uzņemšanu. Daži pat apgalvoja, ka Latvija mēģina nopirkt pēdējo biļeti braucienam ar Titāniku. Starp citu, šis arguments tika arī lietots gadu vēlāk attiecībā uz Lietuvu. Bija dalībvalstis, kuras apšaubīja gan Latvijas gatavību pievienoties eirozonai un uzstāja, ka vispār nav īstais laiks eirozonas paplašināšanai. Bija jāiegulda ļoti liels darbs, lai kļiedētu šo skepsi gan pašmājās, gan ārzemēs. Šajā kontekstā es gribētu uzsvērt, ka tieši sociālie partneri uzņemas lielu atbildību un lomu, veicinot atbalstu eiro pievienošanās centieniem.

Manu esošo pienākumu ietvaros Latvijas pieredze lieti noder, atbalstot Bulgārijas un Horvātijas centienus sagatavoties veiksmīgai dalībai eirozonā. Atkārtoti apmeklējot abas valstis pārliecinājos par to, cik Bulgārijai un Horvātijai ir svarīgi sajūst ES partneru viennozīmīgu atbalstu veicamajām reformām un cik svarīgi, lai pievienošanās perspektīva nebūtu attāls sapnis, bet konkrēts mērķis, kas ir pilnībā sasniedzams, neatkarīgi no tā, kas notiek pasaules un eirozonas ekonomikā. Ir būtiski, lai eirozona vienmēr būtu atvērta to valstu centieniem, kas nolēmušas ieviest eiro, jo šāda atvērtība veido uzticības kredītu valūtai.

Redzam, ka šobrīd šis uzticības kredīts ir augsts, un populistu partijas vairākās ES dalībvalstīs ir bijušas spiestas atteikties no skaļiem lozungiem par izstāšanos no eiro.

63% no Latvijas iedzīvotājiem uzskata, ka eiro ir ieguvums Latvijai, un apmēram 80% to pašu saka par Eiropu. Piecu gadu laikā eiro ir nodrošinājis Latvijas uzņēmējiem cenu pārskatāmību, ļāvis izvairīties no izmaksām, kas saistās ar valūtas maiņu, un nodrošinājis zemākus aizdevuma procentus uzņēmumiem

un māsaimniecībām. Eiro ir izdevīgs eksportētājiem un palīdz Latvijā piesaistīt jaunas investīcijas. Tas viss nodrošina straujāku ekonomikas attīstību, kas savukārt veicina pakāpenisku Latvijas iedzīvotāju dzīves līmeņa izlīdzināšanos ar vidējo Eiropā. Papildus minētajiem ekonomikas aspektiem eiro ir parocīga valūta tiem, kas ceļo pa Eiropu vai iepērkas interneta veikalos. Tāpat jāņem vērā, ka pārskaitījumi eiro netiek aplikti ar papildus komisijas maksu, kas īpaši svarīgi tiem, kas strādā ārpus Latvijas.

Glūži tāpat kā Rīga, kas nekad nebūs gatava, arī darbs pie eiro stiprināšanas nekad nebeigsies.

JEBKURA VALŪTA IR TIKAI TIK STIPRA, CIK STIPRI IR TĀS PAMATI.

Tāpēc mums, pirmkārt, jāturpina iesāktā prakse Eiropas līmenī uzraudzīt dalībvalstu budžeta un makroekonomikas politikas, lai savlaicīgi ieraudzītu un novērstu problēmas pirms tās samiltz. Tas ir visefektīvākais veids kā sagatavoties ekonomiskajiem satricinājumiem nākotnē.

Otrkārt, jāpabeidz eirozonas reformas – ekonomiskās un monetārās savienības padziļināšana. Piemēram, nākošā Komisijas termiņa laikā būtu svarīgi pabeigt darbu gan pie Banku savienības, gan pie Kapitāla tirgu savienības izveides.

Treškārt, mums jāveicina eiro starptautiskās lomas attīstība, piemēram, eiro izmantošana starptautiskajā tirdzniecībā. Tas attiecas uz virkni stratēģiski svarīgu nozaru, piemēram, uz izjēvielu, pārtikas un transporta nozarēm. Iespējams, svarīgākā ir enerģētikas nozare. Pašlaik vairāk nekā 80 procentiem no Eiropā importētās enerģijas cena tiek noteikta un apmaksāta tiek veikta ASV dolāros. Lai palielinātu eiro izmantošanu, nākotnē jāveicina eiro izmantošana, slēdzot līgumus un veicot darījumus šajā nozarē.

Eiro ir jauna valūta – tai ir tikai 20 gadi, kas salīdzinājumā ar angļu mārciņas vai ASV dolāra gadsimtiem garo vēsturi, šķiet, ļoti maz. Bet eiro ir mūsu valūta, un vairāk par ekonomisko izdevīgumu tā simbolizē mūsu ģeopolitisko piederību – to, ka Latvija ir un būs Eiropas kodolā, lai attīstītos ekonomiski un nosargātu mūsu brīvību.

latvieši
Eiropā

Latviešu skolniece **Ance Martinsone** uzvar tulkotāju konkursā Beļģijas skolēnu vidū

Ik gadu Eiropas Komisija organizē jauno tulkotāju konkursu vidusskolēniem "Juvenes Translatores", un šajā mācību gadā tas notika jau divpadsmito gadu, konkursa tēma bija Eiropas Kultūras mantojuma gads. Konkursa mērķis ir veicināt valodu apguvi skolās un dot jauniešiem iespēju izmēģināt spējas tulkotāja profesijā. Konkursā var piedalīties 17 gadus veci vidusskolēni, un tas notiek vienlaikus visās izraudzītājās skolās visā Eiropas Savienībā. Tulkotāšana ir neatņemama ES daļa kopš Kopienas izveidošanas brīža, uz to attiecas pati pirmā regula – Padomes Regula Nr. 1, ar ko nosaka Eiropas Atomenerģijas kopienā lietojamās valodas un kas pieņemta 1958. gadā. Kopš tā laika līdz ar ES paplašināšanos valodu skaits ir pieaudzis no 4 līdz 24.

Konkursu "Juvenes Translatores 2018", kas notika 2018. gada 22. novembrī, vērtēja Ei-

ropas Komisijas tulkotāji un noteica vienu uzvarētāju katrai valstij. Rezultātus paziņoja šī gada februārī. Konkursā piedalījās 3252 vidusskolēni no 751 skolas visās 28 Eiropas Savienības (ES) valstīs. Konkursa dalībnieki varēja izvēlēties vienu no 552 iespējamām valodu kombinācijām 24 ES valodu vidū. Šogad tika izmantotas 154 no 552 iespējamām valodu kombinācijām 24 ES valodu vidū. Vieni no visinteresantākajiem variantiem bija tulkojumi no portugāļu valodas holandiešu valodā un no ungāru valodas somu valodā. No Latvijas piedalījās 32 skolēni no 8 skolām.

Patīkams pārsteigums mums, ka jauno tulkotāju konkursā vidusskolēniem Beļģijas skolēnu konkurencē ir uzvarējusi Eiropas skolas latviešu skolniece Ance Martinsone. Viņa tulkoja no angļu latviešu valodā, jo ikdienā Ancei mācības skolā ir angļu valodā. Runājot par nā-

kotni, Ance saka, ka neplāno turpināt studijas saistībā ar valodām, taču pagaidām konkrētāk savus nākotnes plānus neatklāj, jo vispirms ir jābeidz vidusskola.

Novēlam, lai viss izdodas!

SVEICAM!

Ance ir iekļuvusi arī laureātu vidū Eiropas Valodu dienā izsludinātajā konkursā "Mans bērnības stāsts", ko ik gadu organizē Latviešu valodas aģentūra. Šogad tika iesūtīts 601 darbs – domraksti, dzejoļi un zīmējumi, no visas Latvijas un citām valstīm, kur darbojas latviešu skolas.

Beļģijas latviešu ev. lut. draudzei

■ Pēc dievkalpojuma. No kreisās: bīskaps Tīts Salumē, arhibīskape Lauma Zušēvica, priesteris Linas Baltrušaitis.

■ Beļģijas latviešu ev. lut. draudzes 70 gadu jubilejas svinības Briseles Zviedru baznīcā, 2018. gada 21. oktobrī. Draudzes priekšnieks Arnolds Žubeckis pūš sveci uz jubilejas tortes. Viņam pa labi: draudzes mācītājs Rinalds Gulbis.

Gada pirmajā pusē, 21. aprīlī, draudze kopā ar Briseles igauņu luterāņu draudzi un Briseles lietuviešu katoļu draudzi Briseles Svētās Trīsvienības anglikāņu prokatedrālē (Holy Trinity Anglican Pro-cathedral) rīkoja Baltiešu dievkalpojumu par godu visu Baltijas valstu simtgadēm. Dievkalpojumā piedalījās garīdznieki no visām trim Baltijas valstīm, arī Latvijas Evaņģēliski luteriskās baznīcas ārpus

Latvijas arhibīskape Lauma Zušēvica. Ar sviņīgo dievkalpojumu draudzes bija iecerējušas iedvesmot vietējās baltiešu kopienas uz turpmāku sadarbību, kā arī apliecināt savas spējas vienoties pāri konfesiju robežām un stiprināt ekumenisma garu.

Arī Beļģijas latviešu draudzes allaž ir centušās šādu garu uzturēt savā starpā. Beļģijas

2018. gads bez šaubām bija vērienīgs svinību gads Latvijai un latviešiem kopumā, bet papildus bija arī iemesls mazāka mēroga svinībām Beļģijā, jo apritēja 70 gadu, kopš dibināja LELBĀL Beļģijas latviešu evaņģēliski luterisko draudzi.

draudzes gans, nelaiķis monsinjors Pēteris Dupats (1922-2017) vēl ilgi paliks mīļā piemiņā.

Beļģijas latviešu luterāņu draudzes arhīvs diemžēl nav saglabājies, tādēļ precīzs draudzes dibināšanas datums nav zināms, bet draudzes pirmsākumi esot meklējami 1948. gadā Vateršejā (Waterschei), Genkas (Genk) pilsētas ziemeļu daļā, kā arī Briselē, kur četrdesmito gadu beigās mitinājās kādi 100 latviešu bēgļu. Garīgā aprūpe Beļģijas latviešiem tomēr esot bijusi pieejama jau senāk, pat 1945. gada beigās, kad ap 12 000 latviešu leģionāru nonāca karagūstekņu nometnē Cēdelghēmā jeb Zedelgemā (Zedelgem), netālu no Briges (Bruges).

Tajās dienās Briselē dzīvoja mācītājs Jānis Romāns – spilgta personība ar piedzīvojumiem bagātu dzīvesstāstu. 1919. gada pavasarī, Latvijas brīvības cīņu laikā, Romāns ar saviem skolas biedriem no vidusskolas pēdējās klases Alūksnē bija izveidojis skolnieku vienību, kas veica izlūkošanas un apsardzes uzdevumus un pat piedalījās karadarbībā. Pēc kara Romāns absolvēja Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultāti un ilgus gadus kalpoja Vircavas draudzē un Jelgavas skolās. 1944. gadā kā bēglis nonācis Prāgā, Romāns piedzīvoja Sarkanarmijas uzbrukumu. Pārgērbies par franču karagūstekni, viņš franču gūstekņu ešelonā no Prāgas izkļuva un nonāca Beļģijā, atrada tur darbu Sarkanajā Krustā un uzņēmās sniegt palīdzību baltiešu karagūstekņiem Beļģijā un Francijā. Romāns esot pat sastādījis kartotēku ar leģionāru vārdiem. Mācītājs uz Zedelgemas nometni esot regulāri devies ar divriteni, lai nodotu gūstekņiem pasta sūtījumus no tuviniekiem. Draudzes locekļiem Mišelīnai Lazdiņai ir palicis atmiņā mācītāja Romāna garīgā autoritāte. Mazajos bērnos viņš esot iedvesis lielu respektu, bet pieaugušos stipri iespaidojis ar vareniem sprediķiem, vērtīgiem latviešu tautas nesenajiem pārdzīvojumiem bēgļu gaitās un Sibīrijā. Dedzīgs patriots un cilvēks, kas viegli neesot ļāvis kompromisiem, Romāns esot centies stiprināt draudzē cerības uz atgriešanos Latvijā. Diemžēl ungāru revolūcijas apspiešana, Berlīnes mūra uzcelšana un Prāgas pavasara izbeigšana lika tādām cerībām lēnām noplakt. 1954. gadā J. Romāns kļuva par ASV armijas latviešu darba rotas kapelānu un pārcēlās uz Rietumvāciju, bet īpaši ilgi tur nenokalpoja, pārāgrī aiziedams mūžībā 63 gadu vecumā 1966. gadā.

Pēc mācītāja Romāna draudzē ir kalpojuši vairāki mācītāji, kas Beļģijā vai nu nav dzīvojuši pastāvīgi, vai arī tikai īslaicīgi. No 1955. līdz 1976. gadam mācītājs Edgars Lappuķe uz Briseli brauca noturēt dievkalpojumus vispirms no Parīzes, vēlāk no Strasbūras. No 1977. līdz 1987. gadam draudzē kalpoja mācītājs Ringolds Bērziņš no Ķelnes. Viņa pēdās sekoja dēls Klāvs, par draudzes ganu nostrādājot no 1985. līdz pat 2018. gadam. No 2005. līdz 2007. gadam dievkalpojumus Briselē vadīja diakone Ieva Puriņa (Kļaviņa), bet kopš 2016. gada - mācītājs Rinalds Gulbis. Prāvests Klāvs Bērziņš joprojām regulāri apmeklē Beļģiju, lai kopā ar

citiem garīdzniekiem katra gada jūnijā vadītu ekumenisko karā kritušo un aizvesto piemiņas svētbrīdi Lommeles Brāļu kapos Beļģijas ziemeļaustrumos. Tur starp 40 000 Pirmā un Otrā pasaules karā kritušiem vācu armijas karavīriem ir guldīti apmēram 90 latviešu karagūstekņu, kas nepārcieta Zedelgemas nometnes grūtos apstākļus. Lommeles svētbrīdis ir sena tradīcija – draudze ar to ir bijusi saistīta jau vairāk par pusi gadsimta.

Līdztekus mācītājam draudzes dzīvi Beļģijā uztur draudzes valde. Beļģijas ev. lut. draudzes valdi ilgus gadus vadīja Dr. Aina Tirzmalis, maizes darbā strādājot par ārsti Šarleruā (Charleroi) pilsētā. Atmiņās viņa ir palikusi kā ļoti inteliģenta, tieša, gaiša un enerģiska persona. Neaizstājams palīgs viņai ilgus gadus bija draudzes kasieris Jānis Kopmanis, bijušais karagūsteknis Zedelgemā, vēlāk ogļrācis Beļģijas raktuvēs, kas savus kasiera pienākumus esot pildījis bez jebkādas godkāribas. Vēlākajos gados draudzi kā valdes priekšsēdētājs sekmīgi vadīja Vaiva Puķīte un Lita Baltgaile-Neve.

Jau no pašiem pirmsākumiem mūzika ir bijusi draudzes dzīves neatņemama sastāvdaļa. Dievkalpojumos priekšnesumus ir snieguši dažādi solisti, piemēram, trimdas laikos, operdziedātāji Rita Dzilna un Boriss Piekalniņis. Pēdējos gados dievkalpojumus ir regulāri kuplinājuši Briseles latviešu vokālas ansambļi "Ugunis" Vitas-Timmermanes Mooras vadībā, ģitāristes Gundega Graudiņa un Ieva Baltmišķīte, čellistes Nadežda Bardjuka un Madara Fogelmane un dziedone Baiba Bartkeviča. Stiprs balsts mācītājam vienmēr ir bijis ērģelnieks – ar Dr. Dagnijas Greizas un Ivara Sprinģa palīdzību, draudze ir spējusi tikt galā ar dažkārt pat ļoti sarežģītiem korāļiem.

Draudzes dievkalpojumi ir notikuši dažādās Briseles baznīcās. Ilgus gadus tos noturēja Briseles priekšpilsētā Watermael-Boitsfort, bet nu jau kādus gadus desmit draudzes mājvieta ir bijusi Briseles Zviedru baznīca, 35 Avenue des Gaulois, dažu soļu attālumā no Merodes metro stacijas un Piecdesmitgades parka, kā arī pavisam netālu no Eiropas Savienības iestādēm.

Pēdējos gados dievkalpojumus ir regulāri apmeklējuši no 20 līdz 30 cilvēku. Draudze apvieno latviešus no visdažādākajām pasaules malām – Latvijas, Beļģijas, Vācijas, ASV, Austrālijas, Anglijas, Lietuvas, Grieķijas, Luksemburgas ... Baznīcājēji ir no visām, arī visjaunākajām paaudzēm, piemēram, bērniem dievkalpojuma laikā, atsevišķā baznīcas telpā pašai dziedātie Dace un Gatis Svoki rīko svētdienas skoliņas nodarbības.

Draudze arī kolektīvi finansē ne tikai baznīcas īri un mācītāja ceļa naudas, bet arī ziedo līdzekļus labdarībai, piemēram, Zvannieku mājām Latvijā, Eiropas latviešu bērnu vasaras nometnei Sandbijā (uz Ēlandes salas Zviedrijā), kā arī 2018. gada septembrī Zedelgemā atklātajam latviešu karagūstekņiem veltītam piemineklim.

Dievkalpojumos, kā arī pēc tiem pie kafijas galda baznīcas zālē itin visi ir mīļi gaidīti, jo draudze cenšas būt pēc iespējas atvērta plašākai sabiedrībai – tā neeksistē tikai pati sev. Kamēr latvieši vēl dzīvos un strādās šajā Eiropas malā, draudzei būs savs uzdevums, liecināt par Kristu un Dieva mīlestību un žēlastību it visiem, ejot latviešu sabiedrībā un pārējā pasaulē un esot "zemes sāls". Ar ticību, cerību, mīlestību un drosmi draudze dodas savā nākamajā desmitgadē, apzinoties, ka kopībā ir spēks. Cerams, tā turpinās veidot un stiprināt saites gan latviešu starpā, gan starp Beļģijas latviešiem un viņu lietuviešu un igauņu draugiem un beļģu labvēļiem. Tad arī turpmākie tās darbības gadi būs tikpat nozīmīgi, ja ne vēl īpašāki, kā tās 70. jubilejas gads!

Par draudzes līdzšinējo un turpmāko darbību, ieskaitot dievkalpojumus, var lasīt Beļģijas latviešu ev. lut. draudzes 'Facebook' lapā. Jautājumus draudzes valdes kontaktpersonai Beļģijā Andrim Skrastīnam vai mācītājam Rinaldam Gulbim var sūtīt uz draudzes e-pasta adresi luteranu@gmail.com

■ Andris Amantovs (klarnete), Ivars Sprinģis (ērģeles)

■ Prāvests Klāvs Bērziņš un Rinalds Gulbis vada Karā kritušo un aizvesto piemiņas svētbrīdi Lommeles Brāļu kapos. 2016. gada 12. jūnijā.

Kur vienuviet ir neliela sauja
latviešu, tur vienmēr tiek

svinēti Jāņi

Ilze Zilgalve

Uz Beļģiju Jānīts nāca
Savus bērnus apraudzīt.
Vai tie ēda, vai tie dzēra,
Vai Jānīti daudzinaja?
I tie ēda, i tie dzēra,
I Jānīti daudzinaja.

Beļģijā vasaras saulgriežu svinēšana ir aizsākusies jau pēc Otrā pasaules kara, kad Zedelgemas bēgļu nometnē ticis kurināts Jāņu ugunskurs. Vēlāk, kā stāstīja Miriama Paklons, Līgo svētki tika skandināti kādā no latviešu mājām. Bieži latvieši ir sanākuši Paklonu mājās Ardēnu kalnos: braukuši pa izdangātiem ceļiem cauri mežam, pāri upītei, līdz nonākuši svinību vietā. Ugunskurs vienmēr ir koši dedzis, un malkas nekad nav pietrūcis. Pazīstot Annu Paklons un viņas meitu Miriamu, varu apgalvot, ka arī dziesmas ir ritinātas līdz pat brīdim, kad viesi sagūlušī līdzatvestajās teltīs.

Arī Litas un Žaka (Jacques) Neves mājas ir viesmīlīgi vērušas savas durvis līgotājiem. Pēc tam, kad latviešu Beļģijā ir savācies paprāvs pulks, un bija jāmeklē lielāka svinību vieta, Neves ģimene vienmēr ir atbalstījusi rīkotājus, ļaujot paretināt savus mežus meiju rotājumiem, un piedāvājot savas pļavas latviešu līgotāju ziedu vainagiem. Es pati atbraucu uz Beļģiju 2005. gadā, un kopš tā laika Jāņus esam svinējuši jau kuplākā lokā, jo, Latvijai iestājoties Eiropas Savienībā, ierēdņu skaits visās institūcijās kuplinājās ar mūsu tautiešiem. Vienu gadu

atminos īpaši, kad Latvijas Pastāvīgā Pārstāvniecība ES, LV vēstniecība Beļģijā un LV Pārstāvniecība NATO kopīgi rīkoja lielu Jāņu pasākumu. Latvieši un uzaicinātie ārzemju viesi varēja baudīt ne tikai kopīgu ugunskuru muižas pagalmā, Latvijas alu un gardumus, bet arī Briseles latviešu teātra uzvedumu "Skroderdienas Silmačos". Izrāde ienesa svētku pasākumā daudz humora un īstas Jāņu noskaņas. Vairākus gadus Latviešu Biedrība Beļģijā rīkoja

Jāņus sadarbībā ar Valonijas valdību. Veidojot pasākumu Valonijas teritorijā ar vismaz 3 valstu pārstāvjiem un veicinot kultūralo tradīciju apmaiņu, varēja pieteikties uz finansiālu atbalstu. Bija izveidojusies laba sadarbība ar pļavas īpašnieku Carl, kurš piedāvāja latviešiem, igauņiem un lietuviešiem svinēt Jāņus savā zemes īpašumā. Tur tika uzbūvēta skatuve un aicināti uzstāties mūziķi no 2 vai 3 valstīm. No Latvijas allaž tika aicinātas folkloras kopas, piemēram, "Vilki",

Šogad
Jāņus svinēsim
"Bar des Amis" krogus pagalmā,
sestdienas, 22. jūnija, vakarpusē.

Adrese: «Bar Des Amis»,
Leuvensesteenweg 10a,
Wezembeek-Oppeem/Tervuren.

Seko jiet līdzī informācijai
www.latviesi.be

"Putni", dziedāja Briseles latviešu koris Gītas Pāvīlas akordeona pavadībā. Igauniem patika folkroka grupas. Diemžēl šī sadarbība uz laiku tika pārtraukta pļavas rekonstrukcijas darbu dēļ. Tobrīd mēs LBB bijām noraizējušies, ka nebūs kur svinēt Jāņus. Par laimi, pateicoties Andras Baltmanes ieteikumam, man izdevās sarunāt mūsu svētkiem stāvplaci pie krogus "Bar Popular". Tagad tas krogus saucas "Bar des Amis", un nu jau vairākus gadus es kopā ar LBB komandu organizēju saulgriežu svinēšanu Tervurenā.

Jāņu svinībās mūs visbiežāk ir lutinājusi saulīte, bet ir arī bijuši gadi, kad līst kā pa Jāņiem. Tad palīdzību esam vienmēr saņēmuši no Lauras Austrums, kas kopā ar vīru Žanu Žaku (Jean-Jacques) allaž varējuši gan sagādāt un uzstādīt lielās nojumes, kur patverties lietus laikā, gan izmitināt viesmāksliniekus.

Pirmo gadu krogus placī igauņu biedrība organizēja ligošanu kopā ar mums, un mēs varējām baudīt igauņu jūrnieku akordeona skaņas pamišus ar ņipro latgaļu grupas "Uozoļeņi" sniegumu. Tagad lietuviešu un igauņu kopienas ir kuplinājušās, tās dod priekšroku svinēt svētkus nejaucot valodas un mūzikas stilus.

2015. gads Briseles latviešiem bija īpašs gads, jo Latvijai tika uzticēta ES prezidentūra. Izmantojot šo vēsturisko brīdi, Eiropas Latviešu apvienība sadarbībā ar LBB rīkoja Beļģijā Eiropas latviešu kultūras svētkus (ELKS). Sabrauca latviešu kori un folkloras kopas no dažādām Eiropas valstīm, ieskaitot Latviju. Briselē notika skaisti latviešu reģionālie dziesmu un deju svētki, kuri ietvēra arī ligošanu un dancošanu Briseles centrā un krogū "La Tentation".

Beļģijā Jāņus mums ir vadījušas grupas no vairākiem novadiem. Gan Gudenieku suiti, gan

Talsu kopa, gan Budēļi un citas. Pagājušo vasaru priecājāmies kopā ar folkroka grupu "Skandi!". Katra kopa ierādīja svinētājiem arvien jaunās tradīcijas un rotaļas, kas kuplināja mūsu zināšanas un padarīja Jāņus interesantākus. Mēs esam mācījušies dažādas vainagu pišanas tehnikas, gatavojuši jāņu sieru un meistarējuši plostu, lai ielaistu to diķī. Tomēr svarīgākais, manuprāt, ir apzināties, cik mēs, latvieši, esam bagāti, jo esam saglabājuši un uzturējuši dzīvu savu kultūras mantojumu. Es, rīkojot Jāņus, novēroju, ka ar katru gadu tie kļūst arvien populārāki, cilvēki tos gaida un brauc no tālākām vietām. Bērni apgūst latviešu senās tradīcijas ne tikai teorētiski, bet piedaloties un darot! Tas iedvesmo un dod spēku katru gadu brīvprātīgi, bez kāda atlīdzinājuma, uzņemties organizēt, sarunāt un aizrunāt, rakstīt projektus un meklēt sponsorus, atvest un aizvest, izgulēt

un pabarot, nocirst un saplūkt, izdekorēt un uzmeistarot, izcept un savārit, aizdedzināt un nodzēst, izdejot un izdziedāt un vēl daudz ko citu – tā no visas sirds!

Latviešu biedrības Beļģijā vārdā es vēlos pateikt paldies par finansiālu atbalstu Ārlietu Ministrijai un tās organizētajiem diasporas projektiem, kas palīdz uzaicināt dažādos Latvijas māksliniekus un folkloristus uz Beļģiju. Tāpat arī paldies par atbalstu Eiropas Parlamenta deputātiem Robertam Zilem un Sandrai Kalnietei.

Jau vairākus gadus Lita ir priecīga, ka var iesaistīties Jāņu sagatavošanā, jo kopā ar vīru Žaku ik gadu iepriecina Beļģijas latviešu līgotājus ar meijām un Jāņu zālēm no meža un pļavām ap savām mājām Nivelles apkārtnē. Beļģijas latviešu Jāņu organizatori zina – Lita un Žaks viņus sagaidīs un palīdzēs sagādāt gan meijas, gan saplūkt jāņuzāles, un vēl visu to aizvedīs uz svinību vietu.

Lita ir Austrālijā dzimusi latviete, un viņai īpaši atmiņā palikusi kāda Jāņu svinēšana no Austrālijas laika – 70gados: "Sidnejas Latviešu biedrība rīkoja Jāņus Statfīde, vietā, kur bija liela zāle ar skatuvi. Austrālijā 23. jūnijs ir ziemas vidū, un Sidnejā tad ir auksts. Toreiz zāle bija izpušķota ar papardēm un citiem zaļumiem. Galdi bija salikti kopā ieslīpi, izveidojot jumja rakstu. Viesi ieradās ballītē ar mājās gatavotu jāņusieru, pīrāgiem, kliņģeriem, skābētiem gurķiem, sviestmaizēm. Mūziku spēlēja neliels orķestris. Uz galdiem bija alus krūzes. Notika liela dancošana un dziedāšana, bet ugunskurs bija izveidots zāles vidū no mazām lampiņām, kas aptītas ar sarkanu celofānu. Tas mazliet plīvoja, un likās, ka liesmiņas dejo."

Briseles latviešu korim – 15 gadi!

Tālajā 2004. gadā tā laika vēstniecības cilvēki zināja, ka Ljēžā dzīvo kāda latviešu diriģente, kam ir Latvijas konservatorijas diploms, un viņi uzrunāja Gitu Pāvilu. Diriģente Gita atceras, ka pirmā reakcija, ka būs jāvada latviešu koris, pašai bija diezgan liels pārsteigums un reizē arī šaubas. Kad pa e-pastu tika atsūtīts koristu pieteikšanās saraksts ar 50 dziedātājiem, viņa apmuls. Pirmajā mēģinājumā visi koridorā pacietīgi sēdēja un gaidīja savu kārtu – tā bija pirmā balsu pārbaude Briseles korim. Jau tad koristi bija neatlaidīgi, ļoti dziedāt griboši, un tādi ir arī tagad. Savukārt Gitai pašai latviešu kora mūzika bija kā atgriešanās mājās, kaut kas tik tīrs, patīss un atkal spodrināms.

AR KO DZIEDĀTĀJIEM PAŠIEM SAISTĀS KORIS?

Anda:

pirmdienas vakaru bals izvingrināšana labā kompānijā

Dagmāra:

jautrība, kopība, dziesmas

Nina:

prieks, jauka satikšanās

Sanita:

kopā būšana, prieks, saikne ar LV

Dirks:

koris ļoti labi skan!

Diāna:

prieks, putni, melodija

Juris:

dziesma, kolektīvs, tradīcijas

Uldis:

komanda, dziesmu spēks un jautrība

Inese:

pirmdienu vakari, Gita un Anda, un tā neatkārtojamā sajūta, kad izdodas SKANĒT visiem kopā!

Dāvis:

dziesmas, skanīgums, Dziesmu svētki

Elina:

kopības gars, prieks, sirsnība

Valdis:

forši tenori, izcila diriģente, paldies, Anda par puīšu balsu mācīšanu!

Bruno:

dziesmas un prieks

Baiba:

dziesmas, latviešu valoda Briseles sirdī, kopā būšana

Gita:

forša izdziedāšanās, latviska vide, jautrība

Katleen:

prieks, jaunas kultūras atklāšana

Iveta:

dziesma kā meditācija, dziesmu svētki 2018, mainīgs sastāvs

Kora pirmā uzstāšanās reize, pirmais koncerts notika 2004. gada 18. novembra pasākumā, un visus šos gadus Gita Pāvila vēl arvien vada Briseles latviešu kori. Pēdējos gados dziedātājiem daudz palīdz kormeistare Anda Mende un koncertmeistare Evija Pūcīte-Bērziņa.

Šo 15 gadu laikā koris pulcinājis dažāda vecuma dziedošus latviešus no visas Beļģijas. Laika gaitā korim pievienojušies arī citu tautību dziedātāji. Koris regulāri sniedz koncertus un pārstāv Latviju dažādos pasākumos, kā arī ielīgo Līgo svētkus Beļģijas pļavās, rādot latviskās tradīcijas Beļģijas draugiem. Vissaviļņojošākie mirklī korim bijuši dalība Vispārējās Dziesmu svētkos, un jo īpaši 100 gades Dziesmu svētkos pagājušajā vasarā. Vienas no kora mīļākajām dziesmām ir Imanta Kalniņa "Dziesma, ar ko Tu sācies" un Mārtiņa Brauna "Saule, Pērkons, Daugava".

Turpināt stiprināt latvisko garu un kopā sanākšanu!

Dziedāt kopīgā balsī!

Lai arī pēc 100 gadiem koris piedalītos 200 gades svinībās un Dziesmu svētkos!

Noturēt entuziasmu!

Būt istam korim ne tikai uz Dziesmu svētkiem!

Vairāk koncertu!

Novēlu korim ilgu dzīvi, kuplu dziedātāju skaitu un lai labi skan!

Lai netrūkst vīriešu balsu!

DZIEDĀTĀJI KORIM NOVĒL:

Lai vienmēr kupls dziedātāju sastāvs!

Daudzbalsību un vienotību turpmākos 100 gadus!

Lai daudz jauku kopā būšanu arī nākotnē!

Turēties kopā, cītīgi apmeklēt mēģinājumus un baudīt dziesmu!

Lai ir prieks nākt katru pirmdienu mēģināt!

Spicus soprānus, čelligus altus, varoņtenorus un visam pamatā superbassus, nu, mūs visus, un sirdī – uguntiņu!

T U V Ā K I E P A S Ā K U M I

18. maijs –

"Briseles latviešu kora" jubilejas koncerts, LR Pārstāvniecības telpās

19. maijs –

Ev. lut. draudzes dievkalpojums Zviedru baznīcā

25. maijs –

Eiropas Parlamenta vēlēšanas Beļģijā, LR Pārstāvniecības telpās

2. jūnijs –

Karā kritušo un aizvesto piemiņas svētbrīdis, Lommeles brāļu kapos

8. jūnijs –

"Briseles latviešu dejotāju" koncerts, Linkebeek koncertzālē "De Moelie"

22. jūnijs –

Jāņu ielīgošana, Tervuren, Bar des Amis

22. septembris –

Baltijas ceļam 30 – plānots simbolisks "dzīvais ceļš" starp Lietuvas, Latvijas un Igaunijas vēstniecībām

29. septembris –

Ev. lut. draudzes dievkalpojums Zviedru baznīcā

16. novembris –

Valsts svētku dievkalpojums un Valsts svētku svinības

Sekoiet līdzi precīzai informācijai

www.latviesi.be

vai

<https://www.facebook.com/latviesibe/>

11 gadi = 11 nezināmi fakti

Dace Kalniņa

par Briseles dejotājiem

1
Briseles latviešu dejotāji pirmo reizi satikās Flagey krodziņā 2008. gada pavasarī. Andras Baltmanes iedrošināti, dejotgribētāji sanāca kopā, lai sagatavotu vienu koncertu. Nu jau kopā dejojām 11 gadus. Pulciņa sastāvs ir nemitīgi mainījies, taču kopš Briseles dejotāju pirmsākumiem joprojām dežo Vīcis, Dača un Dagnija - mūsu vadītāja kopš 2010. gada.

2
Vai zināt, kuri ir populārākie vārdi Briseles latviešu dejotājiem? Jānis un ... Ilze! Kopš pulciņa pirmsākumiem ir dejujuši 6 Jāņi un 4 Ilzes! Arī Līgas neatpaliek – Melnā, Baltā un Jaunā!

3
Viena mēģinājuma laikā mēs nodejotam aptuveni 5000 soļus un sadedzinām ap 500 kalorijām. Saskaitot izrādās, ka vienas sezonas laikā nodejotam 280 km jeb no Briseles aizdejojām līdz pašai Ķelnei!

4
Pulciņā ir dejujuši dažādu tautību puiši: zviedrs, ungārs, nīderlandietis, brits, Kanādas latvietis, lietuvietis, francūzis, meksikānis un pat indietis! Šobrīd dežo 3 igauņi. Visilgāk izturējies ir beļģis Žils (Gilles) - viņš spējies izbaudīt jau divus Dziesmu un Deju svētkus.

Arī divi vēstnieki ir Briseles latviešu dejotāji. Latvijas Republikas Pastāvīgās pārstāves Eiropas Savienībā vietniece, vēstniece Alise Balode un Igaunijas vēstnieks Beļģijas karalistē Toomas Tirs.

Mūsu meitenēm ir viskaistākie vainagi. Lai vienu uzpītu, ir vajadzīgas aptuveni 40 minūtes. Vainadziņa uzpīšanas ātruma rekords ir 10 minūtes. Viens vainags izmaksā aptuveni 6 -10 eiro. Ja plāvās viss jau noziedējis un kaimiņu rozēs arī jau novītušas, tad bieži vien vainagos izmantojam pētersīļus.

Katram Briseles latviešu dejotājam ir vairāki tērpi (katram "savējais" tautas tērps no dažādiem Latvijas novadiem, linu brunčis karstajām vasarām, Alsungas tērps, smalkie Rīgas brunči ziņģem un Auļu dzimtas tērps no Deju svētkiem). Kopā tas viss aizņem pusi no skapja! Pilns Alsungas tērps sver 3,5 kg. Dažas mūsu meitenes tautas tērpu darināja pašas - adīja zeķes un izšūva pērļu krādziņas.

Daudzi Briseles latviešu dejotāji uzskata, ka grūtākā deja ir "diagonāle" jeb iesildīšanās vingrinājums, kur visiem skaisti jādejo vienam aiz otra taisnās, sinhronizētās linijās. Šī "deja" ne pārāk patīk mūsu puišiem, bet ir ļoti noderīga.

Briseles latviešu dejotāji ierakstījuši arī svarīgu notikumu latviešu skatuves deju vēsturē – 2014. gadā Briselē organizējām pirmo tautas deju skati ārpus Latvijas robežām. Pie mums ciemojās tādi izcili latviešu tautas deju meistari kā Ingrida Saulīte, Jānis Ērglis, Jānis Purviņš, Zanda Mūrniece, Gunta Raipala, Maruta Alpa un šī brīža kultūras ministre Dace Melbārde.

9

10

Kas gan ir dejošana bez ballītēm? Tālākais un jautrākais brauciens Briseles latviešu dejotājiem bija uz Straumēniem Anglijā, kur ne tikai dejojām un dziedājām, bet arī izstūmām pļavā iestīgušu autobusu.

KUR MŪS SASTAPT VĒL ŠAJĀ SEZONĀ?

> Linkebēkā,
8. jūnijā
koncertā

> Dublinā,
no 14. līdz
16. jūnijam
Eiropas
latviešu
kultūras
svētkos

Vairāk par
Briseles
degotājiem
<https://www.facebook.com/briseleslatvie-sudejotaji/>

Kopā esam iemācījušies vairākus simtus deju, lielākoties dejojām latviešu tautas dejas, bet virpuļus esam griezuši arī pie pasodobles, tango un pat pie kankāna! Šajā sezonā kopā ar mazajiem degotājiem esam iemācījušies 37 jaunas dejas.

Raksts sagatavots sadarbībā ar Eiropas Parlamenta biroju Latvijā

KO DOS TAVA BALSS?

Latvija Eiropas Savienībā (ES) ir jau 15 gadus, un Eiropas lietas nav ārpolitika, bet iekšlietas. ~80% Latvijas likumu balstīti ES lēmumos. Tos ierosina Eiropas Komisija, bet kopīgi pieņem Eiropas Parlaments un ES Padome (dalībvalstu ministri). Eiropas Parlaments ir vienīgā tieši ievēlētā ES institūcija.

Pēdējās aptaujas parāda, ka 73% Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka valsts dalība ES ir nesusi ieguvumus. Visbiežāk minētas jaunas darba iespējas, ekonomikas izaugsme, miers un drošība. Tava balss Eiropas Parlamenta jeb Eiropas vēlēšanās nosaka, kāda būs ES politika nākotnē, dod Eiropas Savienībai spēku Tevi aizsargāt un spēcina demokrātiju.

5 SVARĪGI, PAŠREIZĒJĀ EIROPAS PARLAMENTA PIENĒMTI, LĒMUMI, KAS JAU VAI DRĪZUMĀ IETEKMĒS TAVU DZĪVI

- 1 No 2021. gada jāpārtrauc vienreizlietojamo galda piederumu, salmiņu, vates kociņu utt. tirdzniecība.
- 2 Izveidota jauna ES datu bāzes ātrākai informācijai apmaiņai par trešo valstu pilsoņu sodāmību.
- 3 18-30 gadus veci jaunieši var brīvprātīgi iesaistīties vai strādāt izglītības, veselības, vides aizsardzības, patvēruma meklētāju uzņemšanas u.tml. projektos visā ES - tam piešķirti 376 miljoni eiro.
- 4 Atvieglota tirdzniecība ar tādām valstīm kā Kanādu un Japānu, kas ir gan svarīgi ģeopolitiski, gan paver iespējas, piemēram, Latvijas mazajiem un vidējiem uzņēmējiem

5 Jaunās pārtikas (čia sēklu, godži ogu, nanopārtikas, arī kukaiņu utt.) atļaujas tagad ir vieglāk saņemt, tajā pašā laikā tiek nodrošināta aizsardzība cilvēku veselībai.

KO VAR LATVIJAS DEPUTĀTS?

Tava balss ietekmēs, kas būs Eiropas Parlamenta deputāti no Latvijas. Mūsu valstij Eiropas Parlamentā ir 8 vietas. Eiroparlamentārieši Eiropas politiku ietekmē:

- > Savās komitejās strādājot ar ES lēmumiem (patlaban Eiropas Parlamentā ir 23 komitejas, Latvijas deputāti strādā 12 no tām)
- > Pievienojoties lielajām politiskajām grupām un pārliecinot savus kolēģus (patlaban Latvija pārstāvēta 5 no 8 politiskajām grupām)

LATVIJAS DEPUTĀTU DARBS SKAITĻOS

Pašreizējā Eiropas Parlamenta sasaukuma laikā no 2014. līdz 2019. gadam Eiropas Parlamenta deputāti no Latvijas bijuši tieši atbildīgi par aptuveni 140 Eiropas Savienības (ES) likumiem tādās iedzīvotājiem svarīgās jomās kā attiecības ar kaimiņvalstīm, ES nauda, ES ārējo robežu stiprināšana, cīņa ar nodokļu krāpniecību, naudas atmazgāšanu un terorismu, elektrības tirgus, autobusu un dzelzceļa pārvadājumi, starptautiskā tirdzniecība, darba un privātās dzīves balanss u.c. Detalizēta informācija atrodama www.europarl.lv

Ko nozīmē "tieši atbildīgs"? Katrs ES lēmuma projekts tiek uzticēts t.s. ziņotājam – eiroparlamentārietim no atbildīgās komitejas. Lai nodrošinātu politisko līdzsvaru, ziņotājam mēdz būt ēnas. Turklāt par likumprojektu parasti jāsaņem atzinumi no citām komitejām. 2014.-2019. gadā Latvijas deputāti kopumā aptuveni

ni 140 reizes bijuši ziņotāji, snieguši atzinumus vai bijuši ēnu ziņotāji/atzinumu sagatavotāji.

KO NEVAR IETEKMĒT EIROPAS PARLAMENTA DEPUTĀTI

Eiropas Parlaments un ES Padome kopīgi uzlabo un pieņem ES lēmumus 85 jomās, taču par izglītību un kultūru, sociālajiem budžetiem (pensijām un pabalstiem) un veselības aprūpes organizēšanu lemj katra dalībvalsts pati.

TAVA BALSS IETEKMĒS ARĪ EIROPAS KOMISIJAS VADĪTĀJA UN KOMISĀRU IZVĒLI

Eiropas politiskās partijas jau nominējušas t.s. vadošos kandidātus, ko redz kā topošos Eiropas Komisijas priekšsēdētājus. Ņemot vērā Eiropas Parlamenta vēlēšanu iznākumu, valstu un valdību vadītāji oficiāli izvirzīs nākamo Eiropas Komisijas prezidentu, un tad par to balso Eiropas Parlaments.

KĀ BALSOT EIROPAS VĒLĒŠANĀS?

Eiropas vēlēšanas var piedalīties no 18 gadu vecuma, un tās notiks 2019.gada 25.maijā no 7:00 līdz 20:00. Katram Latvijas balssstiesīgajam uz deklarēto adresi nosūtīta informācija par vēlēšanu iecirkni, uz kuru jādodas - atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai.

Ja nezini savu iecirkni, to var noskaidrot www.pmlp.gov.lv (autorizējoties ar Latvijas interneta banku) un līdz 7.maijam nomainīt uz sev ērtāku Latvijā vai ārzemēs, tai skaitā - Briselē. Uz balsošanu līdzī jāņem pase vai personas apliecība. Vairāk informācijas www.cvk.lv

Balso par Latvijas nākotni Eiropā!

#EiropasVēlēšanas2019 #ŠoreizEsBalsošu

Pagājušā gada nogalē izveidojām aptauju, lai noskaidrotu nedaudz vairāk par latviešiem Beļģijā. Aptaujā piedalījās 285 respondenti. “Beļģijas latviešu ziņu” 2018. gada novembra numurā varējām lasīt anketas datus par mums – kas mēs esam, kur dzīvojam Beļģijā, ar kādu mērķi esam šurp ieradušies, kur strādājam, no kurām Latvijas pilsētām mēs esam, kā arī to, ko, dzīvojot Beļģijā, esam dzirdējuši par Latviju un latviešiem.

Šoreiz apkoposim to, kas mums pietrūkst dzīvojot Beļģijā: par beļģu ēdieniem un dzērieniem, kas mums garšo; par vietējām tradīcijām, kas mums patīk vai kas liekas jocīgas; par to, kas mums patīk vai, tieši otrādi, nepatīk Beļģijā un cik aktīvi iesaistāties vietējās un Beļģijas latviešu aktivitātēs.

Interesanti, ka vieni un tie paši produkti, kas vieniem “ļoti garšo”, citiem nepatīk, vienas un tās pašas beļģu tradīcijas, ko viena daļa latviešu uzskata par interesantām, citiem liekas jocīgas un neparastas. Tas, kas vieniem patīk, dzīvojot Beļģijā, citiem, tieši otrādāk – traucē. Un tas tikai parāda, cik dažādi mēs esam un ka katrs citādāk mēģinām iepazīt šo valsti, tās kultūru un tradīcijas, kas dažādos Beļģijas reģionos ir tik atšķirīgas.

Paldies visiem, kas veltīja laiku, lai piedalītos aptaujā, un tādējādi palīdzēja rakstu sērijas “Latvieši Beļģijā” veidošanā!

Latvieši Beļģijā

Ieva Brinkmane

Lai arī esam iecienījuši gan vietējos produktus (jūras veltes – mīdijas, garneles, austeres, tunci; gaļas produktus, dārzeņus – cigoriņus, sparģeļus), gan saldumus (*speculoos*, vafeles, šokolādi), gan tipiskos beļģu ēdienus (*frī*, flāmu karbonādi, *Vol-au-vent*, *Stoemp*, *Waterzooi* u.c.) un dzērienus (alu, ķiršu alu), izbaudām dažādu tautu ēdienus vietējos restorānos, tomēr reizēm mums pietrūkst mūsu iemīļotās garšas un produktu no Latvijas.

Internetā varam pasūtīt gan apģērbus, gan grāmatas, gan dizaina izstrādājumus un kosmētiku, tomēr svaigus pārtikas produktus pa pastu pasūtīt ir grūtāk. Un, lai uzburtu tipiskās latviešu garšas, ir jāizlīdzas ar vietējo piedāvājumu. Protams, veikalos var atrast līdzīgus produktus – poļu krējumu un biezpienu, gaļas un desas, turku kefīru, vācu rupjmaizi. Krievu veikaliņā varam nopirkt zefirus, melno

balzāmu, Lietuvā un Vācijā ražotos piena produktus. Bio veikalos pārdod skābētus kāpostus un pat mūsu “Madaras” kosmētiku. Vietējos veikalos “Carrefour” un “Delhaize” varam nopirkt arī “Rīgas šprotes”.

Tomēr reizēm esam sailgojušies pēc “īstā” latviešu krējuma, kefīra, biezpiena, pēc svaigas, garšīgās rupjmaizes, marinētiem gurķiņiem vai mūsu iemīļotās tortes “Cielaviņa” un biezpiena sieriņiem “Kārums”. Pēc garšām, kas mums saistās ar Latviju un bērnību, kas palīdz atcerēties neseno atvaļinājumu dzimtenē vai to, kā ar saviem mīļajiem ēdām un gatavojām.

Citreiz Latvijas gardumus meklējam, lai savā darbvietā vai skolā prezentētu mūsu valsti beļģiem vai cittautiešiem. Tādos brīžos mēs ļoti gribētu, lai vietējos veikalos varētu nopirkt Latvijas produkciju.

JA VIETĒJOS VEIKALOS VARĒTU IEGĀDĀTIES KĀDU LATVIEŠU PRECI, KO TU VISLABPRĀTĀK TUR REDZĒTU?

Maizi: rupjmaizi, saldskābmaizi, rudzu maizi.

Gaļas produktus: kūpinājumus un žāvējumus, šašliku, marinētas-kūpinātas vistas.

Piena produktus: biezpienu, biezpiena sierīņus, krējumu, sieru, ķimeņu sieru, kefīru, sviestu, piena izstrādājumus, jogurtus.

Saldumus: medus kūku, smalkmaizītes, auzu pārslu cepumus, torti "Cielaviņa", konfektes "Migle", zefirus, cepumus "Selga", saldus žagariņus, piparkūkas, šerbetu, dzērvenes pūdercukurā, cidoniju sukādes.

Dzērienus: alu, kvasu, Rīgas melno balzāmu, Moka, dzirkstošo vīnu, bērzu, rabarberu, smiltsērķšķu sulas.

Jūras produktus: žāvētus jūras asarišus, šprotes, silķes, nēģus, mazzālītu lasi.

Marinētus izstrādājumus: gurķus, šampinjonus, bietes, kāpostus.

Dārzenus: bioloģiskos un svaigos dārzeņus, dilles, ābolus.

Meža ogas: mellenes, avenes, zemenes, dzērvenes.

Un arī...

Pelēkos zirņus, griķus, medu un zāļu tējas, saldējumu, čipsus, ķiploku grauzdiņus, pelmeņus, auksto zupu, rasolu, majonēzi, "Madara" un "Stenders" produktus, grāmatas, avīzes un žurnālus, dzintara, lina un koka izstrādājumus, adījumus, vaska sveces u.c.

KĀDI BEĻĢU ĒDIENI UN PRODUKTI MUMS GARŠO:

Saldumi: šokolāde un trifeles, dažādās vafeles, smalkmaizītes, kūkas, kruasāni, baltmaize ar saldo maliņu, *spekuloos* cepumi, *kuberdoni* jeb augļu sulas konfektes.

Alus un ķiršu alus.

Jūras veltes: mīdijas, austeres (ar šampanieti svētdienas rītos vietējos tirdziņos), tuncis, svaigas garneles, mazās, pelēkās garneles.

Fri kartupeļi un fritētie ēdieni: garneļu kroketes, kartupeļu kroketes utml.

Dārzeni: cigoriņi, sparģeļi, salāti.

Gaļas izstrādājumi: asinsdesas (*Boudin noir*), ribiņas, trusis.

Beļģu ēdieni: Flāmu karbonāde, Ostendes zivju zupa, tuncis ar persiku, steiks ar piparu mērci, gailis vīnā, trusis alus mērcē, nēģi zaļajā mērcē, sparģeļi ar olu un pētersīļiem, liellopu vai meža gaļas sautējums, *stoofvlees*, *stoemp*, *waterzooi*, *vol au vent*, *koningin hapjes*, *chicons au gratin*, *witloof in hesp en kaassaus* u.c.

Un arī... sieri, vīns, pica, kebabs, hummus, vietējie bio produkti un šeit pieejamie dažādu kultūru ēdieni.

BEĻĢU TRADĪCIJAS, KAS MUMS LIEKAS VISINTERESANTĀKĀS:

Ēdieni un dzērieni. Augsti attīstītā restorānu/kulinārijas kultūra (liels *Michelin* restorānu skaits mazā valstī). Fri kartupeļu ēšana reizi nedēļā. Beļģu pensionāri saposušies bieži sēž kafejnīcās. Austeres un dzirkstošais vīns tirdziņos brīvdienas rītos.

Alus tradīcijas.

> Lielais alus šķirņu piedāvājums. Tradīcija noteiktu alus šķirni dzert tikai no tam paredzētām glāzēm.
> Kad esi kādā pasākumā ar draugiem, tad katrs, rindas kārtībā, uzsauc pārējiem dzērienu.
> Sēdēšana bāros, vasaras kafejnīcās un tirdziņos.

Komunikācija.

> Spēja sākt sarunu jebkurā vietā un pat ar nepazīstamiem cilvēkiem.
> Smaidīgums, pieklājība un pieticība.
> Laipnība, uz ielas visi sveicinās, uzsmaida pat svešam cilvēkam.

Tematiskie svētki.

> Karnevāli (*Alst* un *Binche*) un dažādie ielu gājieni (*Zinneke parade* Briselē).
> Ziedu paklājs Briseles lielajā laukumā. Ziedu karnevāls. Rožu svētki.
> *Sinterklaas* jeb Svētais Niklāvs un *Zwarte Piet* jeb Melnais Pēteris.
> *Verloren Maandag/Lundi parjuré* ģimenes pusdienas ar *galette de roi*.
> *Nieuwjaarsbrieven* jeb jaunā gada vēlējumu vēstule vecākiem un vecvecākiem.
> Jaunā gada tirdziņš *Jaarmarkten*.
> Kaimiņu un pilsētas svētki.
> Iesvētības – *lentefeest* vai *comunifeest*.
> *Laatste 100 dagen* vidusskolas balle.
> *Kermis/Foire* jeb karuseļi.
> Kapu svētki 1. novembrī.

Ģimene. Brīvdienas ar ģimeni pie jūras vai Ardēnu kalnos.

Regulāras kopā sanāksšanas, velo izbraucieni vai pastaigas nedēļas nogalēs.

Bērna piedzimšana. Veids, kā tiek paziņots par bērna piedzimšanu: vecāki uztaisa īpašu kartiņu ar dzimšanas datiem un to izsūta radiem, draugiem, darba kolēģiem. Speciālas konfektes, kad piedzimis bērniņš (bērniņu apciemojot, vecāku un vecvecāku darba vietā).

Kāzu tradīcijas. Kāzās tikai daļa viesu tiek ielūgti uz visu dienu (ceremonija, pieņemšana, vakariņas, ballīte), citi – tikai uz kādu no svinību daļām. Precoties nemaina uzvārdu.

Sports un futbols.

> Aizraušanās ar velo sportu un pārvietošanās ar velosipēdiem.
> Ļoti aktīva līdzī jušana visiem beļģu sportistiem.
> Futbola kultūra – fanošana valsts mērogā.

Un arī...

> Mūzikas un kultūras festivāli.
> Brīvdienas, kas iekritušas nedēļas nogalē, automātiski tiek pārnestas uz pirmdienu vai tiek kompensētas.
> Svētdienās nestrādāt: svētdienās viss ir slēgts, un tad visi atpūšas, arī netrokšņo mājās.
> Dažāda tipa tirdziņi visu cauru gadu.
> Īpaši organizētā diena bez auto, kad visi brauc ar riteņiem vai iet kājām.
> Skautu kustības popularitāte.
> Komiksu kultūra – bērni un pieaugušie ļoti labprāt lasa komiksus.
> Tiklīdz spīd saule tā visi ir ielās – sēž ārā kafejnīcās, parkos, rīko bbq.
> Balsošana vēlēšanās ir obligāta – ja to nedari, tev jāmaksā sods! Ja pieteiksies vienu reizi balsot vietējās vēlēšanās, tas turpmāk būs jādara obligāti.
> Atkritumu šķirošana.

BELĢU PARADUMI, KAS MUMS LIEKAS VISJOCĪGĀKIE:

Ēdieni un dzērieni. Katru dienu ēst krusānus vai maizi ar šokolādi brokastīs un sviesta maizes pusdienās. Frī mānija – ēst frī kartupeļus gandrīz visur un ar visu, pat sendvičā (un nepalikl resniem!). Stāvēt garā rindā pēc frī. Ēst gaļu ar ābolu biezeni. Ēst *américain* – jēlu malto gaļu. Lielais alkohola patēriņš. Sēdēšana krogos.

Tematiskie svētki. Karnevāls (Binčes un Alst), dažādi ielu gājieni un gigantiskās koka lelles (kā piemēram, Meyboom, Ducasse d'Ath). Helovīna svinēšana. *Sinterklaas* (jo svin taču arī Ziemassvētkus) un viņa palīgs Melnais Pēteris (Zwarte Piet). Nesvin otru Ziemassvētku (26.decembrī). 31. decembrī bērni nāk prasīt saldumus. Lieldienās ēst tikai šokolādes olas.

Valsts svētki un to svinēšana – visi ģerbušies nacionālajās krāsās. Ikgadējais pikniks uz karsta asfalta Briseles centrā pie Biržas ēkas.

Brīvdienas. Ļoti daudz brīvdienas gada garumā. Daudz reliģis-

kās (katoļu) brīvdienas, kaut arī beļģi nav tik reliģiozi. Svētdienās netrokšņot. Kopīgie velobraucieni, pastaigas ģimenēm nedēļas nogalēs. Braukt uz jūrmalu arī tad, kad ir auksts un lietus.

Svētku svinēšana. Kartiņu rakstīšana uz katriem svētkiem un notikumiem. Plānot bērnu dzimšanas dienas svinības vismaz 2 mēnešus iepriekš. Bērnu raudzības.

Kāzu tradīcijas. Svinēšana, kad viesus aicina pa daļām - dažus uz visiem svētkiem, citus tikai uz ceremoniju un aperitīvu, bet ne uz kāzu mielastu. Tradīcija piekraut jaunlaulāto māju ar alus pudelēm tā, ka viņi netiek iekšā.

Komunikācija. Satiekoties un atvadoties, bučoties uz vaiga. Vaigu bučas arī starp puīšiem un mazpazīstamiem cilvēkiem. Patīk parunāties - pat ar tikko satiktiem cilvēkiem, piemēram veikala kasieriem. Apturēt auto ielas vidū, lai parunātos vai ieskrietu veikalā.

Ciemošanās. Apavu nenovilkšana, ienākot pa durvīm (savās mājās un arī ciemos). Skolā bērniem nepārvelk apavus (arī ziemā, bērni visu dienu zābakos, reizēm pat guļ diendusu, ja paši nemāk noģērbt). Neaicināt cilvēkus iekšā mājā, ja pirms tam nav pieteikta vizīte.

Dzīve bez stresa. Lēnība. Relaksētā attieksme pret visu – bez steigas un satraukuma, pat ja kas nestrādā. Apkalpošanas kultūra. Nespējā nodrošināt normālu klientu apkalpošanu un pakalpojumus (piemēram, būvnieki dodas brīvdienās tieši vasarā). Veikalu darbalaiki.

Auto. Braukšanas kultūra. Lēnā braukšana. Vienmēr labās rokas princips (t.i., apstāšanās uz katra stūra, jo nav galvenās un mazākās nozīmes ielas). Tā aizkrāmēt garāžu, ka mašīnai tur vairs nav vieta. Automašīnu (un dzīvnieku) svētīšana. Kolīdz uzsnieg sniegs, tā beļģi kļūst dezorganizēti, baidās braukt ar auto vai pat iet pa ielu kājām (jo ielas nav notīrītas

un ir slidenas).

Streiki un politika. Streikot bieži un par visu. Tas ir gandrīz kā nacionālais sports. Pārspilētā interese par politiku. Pārspilētā nacionālisms (reģionālums) un neuzticēšanās citām nācijām.

Un vēl....

- > Pasludināt 3 valsts valodas un vismaz vienu nezināt un nelietot.
- > Dažādu pieminekļu daudzums.
- > Par pilsētas simbolu izvēlēties čurājošu puisīti.
- > Apkures neieslēgšana mājās.
- > Miskastes maisu kalni uz ielas divas reizes nedēļā.
- > Nesavākt aiz saviem suņiem vai ielikt suņa kaku maisiņā un atstāt turpat uz ielas.
- > Pēc baseina apmeklēšanas neizžāvēt matus pat ziemā.
- > Vecpilsētā ubagošana ar nepilngadīgiem bērniem tiek uzskatīta par senu tradīciju.
- > Stāsts par zvaniem no Romas Lieldienās.
- > Uz 50 gadu jubileju cilvēkam dāvināt durvis.

KAS TEV VISVAIRĀK PATĪK, DZĪVOJOT BEĻĢIJĀ?

Ģeogrāfiskā atrašanās vieta. Ērti apceļot Rietumeiropu, labi savienojumi lidojumiem, iespēja ceļot pa kaimiņvalstīm ar auto. Daudzu interesantu vietu tuvums, viss viegli pieejams. Eiropas centrs.

Daba un klimats. Skaista daba un sakopta vide. Daudz zaļumu, atpūtas un apskates vietu. Skaisti ziedi dārzos, izbūvēti velo ceļiņi. Okeāna tuvums. Maigāks klimats – ziemā nav tik auksti, pavasaris pienāk ātri. Līdz pat novembrim ir patīkami silts.

Vide. Smaidoši, dzīvespriecīgi un atvērti cilvēki, bez problēmām. Patīk, ka viņi ir paēduši un mierīgi. Viņiem sirds pukst lēnāk. Mazāk trauksmes, salīdzinot ar Latviju. Cilvēku iecietība un savstarpējā cieņa. Nesteidzīgums, miers un nestresošana. Pozitīvāka cilvēku attieksme vienam pret otru. Brīvība. Demokrātiska vide - ej, kur gribi, dari, ko gribi, velc, ko gribi, neviens nenosoda. Nenotiek 'zimēšanās'. Dinamiska vide, jaunas iespējas ik uz stūra.

Daudzveidība. Multikultūrāla, multilingvāla un starptautiska vide. Dažādība. Tolerance. Šeit dzīvojot, nevienu brīdi neesmu juties nevēlama šajā valstī.

Iespējas. Var baudīt dzīvi, nevis tikai domāt kā izdzīvot. Dzīves līmenis un iespējas kādas tiek sniegtas lai pilnveidotos, plašas mūžizglītības iespējas. Milzu iespējas profesionālajā ziņā. Stabilitāte. Darba/privātās dzīves balanss (ir noteiktais oficiālais maksimālais darba stundu skaits). Miers nedēļas nogalēs. Viegli visu var sasniegt. Iespēja nodarboties ar to, ko vēlos, un ar to nopelnīt naudu.

Sociālā sistēma. Drošība un organizētība. Veselības aprūpe un apdrošināšana. Labs medicīnas aprūpes līmenis. Atbalsts, ko saņem iedzīvotāji no valsts. Interesants veids, kā tiek organizēta sistēma bērniem un jaundzimušajiem. Daudzi administratīvie jautājumi ir sakārtoti un viegli pieejami online. Sociāli nodrošināta dzīve.

Infrastruktūra. Ērts sabiedriskais transports, metro. Sakārtoti ceļi un transporta sistēma. Plašas šosejas. Tolerance pret automašīnu vadītājiem. Ceļu policijas neesamība. Sakārtota un tīra vide.

Kultūra. Lielais kultūras pasākumu piedāvājums, daudz iespēju kā pavadīt brīvo laiku. Aktivitātes visiem dzīves stiliem. Bieži un dažādie bezmaksas festivāli un pasākumi siltajā sezonā. Skaista vecā arhitektūra (dzīvojamās mājas, parki, bāri).

Ēdieni. Izsmalcinātā virtuve, restorānu kultūra un pārtika. Bioloģisko produktu daudzveidība un plaša pieejamība. Ļoti dažādu kultūru virtuve labā kvalitātē. Bāru kultūra.

un vēl mums patīk...

Pati valsts. Lielpilsētas dzīve. Brisele - pasaule vienā pilsētā. Darbs un alga. Veikalu piedāvājums. Augļu, ziedu pieejamība un daudzveidība. Marokāņu veikali. Cenas. Biežās izpārdošanas veikalos. Izpletņlēcšana. Viss ir modernāks kā Latvijā, cilvēki labāk ģērbjas. Atkritumu šķirošana. Mana ģimene, mana pašvaldība. Ka jūtos mierīga un laimīga savā ģimenē. Viss...

KAS TEV VISVAIRĀK NEPATĪK VAI TRAUCĒ, DZĪVOJOT BEĻĢIJĀ?

Valsts iekārta un birokrātija

- > Sarežģītā valsts struktūra, administratīvais juceklis, kompleksi procesi un novecojušas sistēmas. Nav skaidrība, kas par ko atbildīgs – pilsētas vai reģiona pārvalde.
- > Oficiālo iestāžu neinformētība, nesaskaņotie likumi.
- > Neelastība problēmu risināšanā. Lēna un sarežģīta formalitāšu kārtošana.
- > Haotiskais pilsētas iekārtojums. Trīs oficiālās valsts valodas un Briselē – divas. Valodu un reģionālais konflikts starp franciski un nīderlandiešu valodā runājošiem (un brisēliešiem). Juceklis, kas ar to saistīts, piemēram, diploms no flāmu universitātes netiek atzīts franču daļā, jāiet oficiāli "pielīdzināt" jeb apstiprināt.
- > Augstie nodokļi par visu un ar to saistītais – pārmaksas, atmaksas, utt.
- > Bērnu kopšanas atvaļinājuma politika (tikai trīs mēnešus).

Nacionālisms.

Beļģi īsti nav atvērti pret cilvēkiem no ārzemēm, kuri nerunā viņu valodā(s). Konservatīvisms. Grūti izveidot draudzību ar beļģiem (flāmiem). Bēgļu pārpilnība un sociālā netaisnība, neveiksmīgā sabiedrības integrācijas politika. Lieka uzmanība un komentāri no migrantu vīriešiem. Ārzemnieki, kuri ienīst Beļģiju, bet nebrauc prom. Izaicinājumi, kas saistīti ar multikulturālismu.

Valodas.

Divas oficiālās un obligātās valodas Briselē, un jāmācās abas. Valodu barjera komunikācijā. Meklējot darbu, prasa divas (vai trīs, ieskaitot angļu) valodas perfektā līmenī, tomēr vietējie bieži pārzina tikai vienu. Vietējo sliktās angļu valodas zināšanas un nevēlēšanās runāt angļiski. Pašvaldības iestādēs izliekas, ka nerunā angļiski, tomēr, izradās, viņiem ir aizliegts apkalpot citā valodā, tādējādi aizsargājot savas valodas, īpaši flāmu daļā.

Klientu serviss.

- > Slikta pakalpojumu kvalitāte un klientu serviss. Neorganizētība, savu darbu pienākumu nepildīšana.
- > Laba servisa izpratnes trūkums: pēc tā jābrauc uz Latviju!
- > Nekvalitatīvie sadzīves, TV un interneta pakalpojumi. Meistaru (elektriķu, automehāniķu, santehniķu) nemākulība un augstās izmaksas. Punktualitātes trūkums un nerēķināšanās ar tavu laiku. Viss un visi vienmēr kavē.

- > Firmas nepūlas, lai dabūtu un paturētu klientus. It īpaši tas attiecas uz celtniecības, mēbeļu un pakalpojumu firmām. Apsola atzvanīt – neatzvana, apsola atbraukt – neatbrauc, apsola atvest preci – neatved.
- > Ļoti īss darba laiks veikaliem, bankām, pastam, utt. Veikali ciet svētdienās.

Attieksme.

Neelastība un neprecizitāte, bet tai pat laikā arī skrupulozums un sīkumainība. Bieži negativisms un žēlošanās. Pārlietu lielais uzsvars uz naudas pelnīšanu un materiālisms. Cilvēku neatvērtība, nepieejamība. Beļģi acīs saka vienu, bet aiz muguras, ko citu. Uzbāzība (pat, ja tevi nepazīst, nāk klāt un runā) un pārspīlētā laipnība, bet tad vienaldzība savstarpējās attiecībās. Neprognozējamība, bieži streiki.

Satiksmē.

Sastrēgumi. Mašīnu daudzums uz ielām. Vienādas nozīmes krustojumi. Neloģiskās ceļu norādes. Absolūts haosa ceļu remontdarbos. Braukšanas kultūra – nemāk izbraukt apļus un slikti lieto pagriezienu radītājus. Ielās daudz gados vecāki autovadītāji, kas ļoti slikti brauc, jo autovadītāja tiesības saņēmuši pašvaldībā – bez mācīšanās autoskolā vai eksāmenu kārtošanas (kādreiz bija šāda kārtība). Sabiedriskā transporta problēmas un autobusu satiksme.

Vide.

Laika apstākļi. Saules trūkums un biežais lietus. Netīrās Briseles ielas. Netīrība sabiedriskās vietās. Suņu kakas uz ielām. Gaisa piesārņojums un pārāk lielais mašīnu skaits. Slikta gaisa un ūdens kvalitāte. Brīvdabas peldvietu trūkums.

Pārāpdzīvotība.

Cilvēku masas, burzma un troksnis. Maz vietas, saspīstība. Pietrūkst telpa, plašums. Šaurība, mazās ieliņas. Daudz cilvēku veikalos sestdienās.

Un mums nepatīk arī ...

Attālums no Latvijas. Interneta ātrums. Ka tā nav Latvija. Pīpmaņi visās malās. Augstās cenas. Teroraktu draudi. Samiti ar helikopteriem virs galvām. Ka cilvēki publiski skaļi šņauc degunu. Ziemeļjūras asaivs vējš. Nav normālas ziemas. Produktu klāsts (būvniecības) veikalos. Ēdiens un beļģu neveselīgie ēšanas paradumi. Ka šeit reizēm nepieņem Latvijas kredītkartes. Tūristi. Sniegs :)

VAI TEV IR

BEĻĢU DRAUGI?

(FLĀMĪ, VĀLOŅI, BRISELIEŠI)

VAI TU SEKO LĪDZI NOTIKUMIEM BEĻĢIJĀ?

VAI PIEDALIES

VIETĒJOS PASĀKUMOS?

Vairāk nekā 70% no mums ir vietējie – beļģu draugi, un mēs regulāri sekojam līdzi notikumiem Beļģijā. Vairums par jaunumiem un notikumiem uzzina no sociālajiem medijiem vai klausās vietējo radio un skatās beļģu TV ziņas. Citi par jaunumiem un aktualitātēm uzzina no draugiem, darba kolēģiem, studiju biedriem vai kaimiņiem. Vairums no mums regulāri apmeklē vietējos pasākumus – lekcijas, koncertus, izstādes, u.c. Ievērojami mazāks ir to cilvēku skaits, kas īsti neseko līdzi vietējām aktualitātēm, un brīžiem tas ir tāpēc, ka nepārzina vietējās valodas.

VAI TU

APMEKLĒ

BEĻĢIJAS

LATVIEŠU

PASĀKUMUS?

Vairums no mums aktīvi piedalās Beļģijas latviešu kopienas pasākumos – pārstāvniecības, vēstniecības vai latviešu biedrības organizētajos oficiālajos, kā arī kultūras pasākumos – koncertos, filmu seansos, tikšanās reizēs ar rakstniekiem, kultūras darbiniekiem utt. Citi aktīvi darbojas vietējos interešu pulciņos – korī, vokālajā ansambli, deju grupā, teātrī vai piedalās radošajās meistarklasēs. Vēl citiem latviešiem tuvākas ir sportiskās aktivitātes – Briseles dabas skolas rīkotie pārgājieni un izbraucieni, hokejs, slidošana vai orientēšanās. Daudzi ir aktīvi Beļģijas Latviešu biedrības biedri un labprāt piedalās sociālajos pasākumos – krogus vakaros, pankūku rītos, tiklošanās u.c.

Ģimene sēž restorānā. Oficiants atnes tētīm mazu krūzīti ar espresso kafiju. Lība lietiski konstatē: "Tētīm viena malka!" (*viens mazs malciņš kafijas...*)

Ģimene kopā mācās, kā latviski sauc visus gada mēnešus: janvāris, februāris, marts, aprīlis Jau nosaukti visi 12, tomēr kaut kas īsti nesakrīt ar franču valodu, un Lība prasa: "Un kur palika "uts"?"

Franču valodā "augusts" ir "août" jeb izrunā "ut".

Jēkabs klausās dziesmu "Born in the USA" un cenšas izlasīt nosaukumu. Izlasījis "USA", skaļi secina: "Mums mājās USA nav, mums ir USB!"

Jēkabs pakāpies uz klintis sauc: "Re, es esmu klimpās!".

Ai, vai nav vienalga, kur: klintīs vai klimpās.

Tuvojas Ziemassvētku brīvdienas, un bērni laimīgi stāsta, ko darīs. Hanna lepni paziņo, ka kopā ar ģimeni brauks uz "Pērsiju". Uzmini nu, kas tā ir un kur tā ir? Mamma un tētis arī īsti nevar saprast, jo zina, ka ieklānots ceļojums uz Somiju. Viņi pārprasa meitai, ko viņa domā. Jā, Hanna brauks uz Pērsiju, jo angļu valodā soma (maciņš) ir "purse".

Lieldienu rītā Kate pamostas un priecīga, ka pati atcerējās, saka: "Mamma, daudz laimes Lieldienās!" Mamma pamāca: "Meitiņ, paldies, bet jāsaka "Priecīgas Lieldienas!". Visiem pārējiem tiek pareizi novēlēts, tik pirms brālēna vārda dienas svinībām Kate drošības pēc pārjautā, kā tagad jāsaka! "

Tētis palīdz Martai ar latviešu valodas mājas darbu. Uzdevums ir izlasīt stāstiņu un atbildēt uz jautājumiem. Tēma ir profesijas. Viens no jautājumiem: "Kas, tavuprāt, ir svarīgākais katrā profesijā?" Marta: "Direktors!"

Valoda, valodiņa un bērnu domu pērles

Mamma cep kūku. No cepeškrāns nāk dūmi un mamma uztraucas, ka piedūms visa istaba. Kate paskatās uz mirgojošo objektu pie griestiem un prasa: "Ja dūmi ienāks istabā, vai sāks darboties kanalizācija?" Eee, nē, signalizācija? Kaut kāda "ācija" tur bija..

Ģimene brīvdienās Parīzē iet gar Sacre Coeur baziliku. Tētis saka Martai (8. g.): "Ja mēs te atnāktu svētdien ap dienas vidu, tad dzirdētu dziedam mūķenes." Marta: "Negribu klausīties kā viņas dzied. Tas ir tāpat, kā operā, tikai lēnāk."

Tētis ved Tiago no rīta uz bērnudārzu. Puika iet ar norūpējušos seju tētīm nopakaļus, rokas sabāzīs jakas kabatās. Lai uzturētu sarunu, tētis pavaicā: "Tu izskaties tāds nopietns. Par ko Tu domā?" Tiago: "Neko es nedomāju. Eju uz bērnudārzu."

Paldies šī numura tapšanā:

Irēnai Aramiņai, Ievai Brinkmanei, Violetai Birzniecei, Inetai Carai, Maijai Celmiņai, Valdim Dombrovskim, Ligai Driķei, Laurai Gailītei, Ilzei Goldšteina-Yseboot, Dainai Grasei, Rolandam Kalējam, Dacei Kalniņai, Ancei Martinsonei, Dagnijai Martinsonei, Baibai Mārakai, Litai Neves, Gitai Pāvīlai, Martai Rībelei, Laumai Rodei, Dacei Rubenei, Ilzei Rūsei, Olgai Savenko, Žilam Servais, Agnim Saukam, Rūtai Skujiņai, Ilzei Sproģei, Jolantai Stiprajai, Almai Ulmanei, Dacei Ulmanei, Žanetai Vegnerai, Gunai Zaķei-Baltajai, Mārtiņam Zelmenim, Norai Zeibotei, Ilzei Zilgalvei, Robertam Zilem, Ņinai Zolei, Arnoldam Zubeckim!

BELĢIJAS LATVIEŠU
ziņas

Avīze iznāk fragmentāri, pdf formātā lasāma LBB mājas lapā www.latviesi.be

Oficiālā adrese: Rue du Commerce 122, B1000, Bruxelles
Pasta adrese: Av. des Arts 23, B1000, Bruxelles

Redaktore: Ilze Vesere
Māksliniece: Baiba Roze

Biedrības reģistrācijas NR 409.294.765
Bankas konts: ING Bank, 340-1825310-02
(BIC BBRUBEBB, IBAN BE32 3401 8253 1002)
Ch. de Waterloo 687, B1180, Uccle